

*Sapņo, domā, pēti, analizē, raksti!
Tad nāc pie mums un mēs Tavu gara darbu
iemūžināsim!*

LU Akadēmiskā apgāda direktore

Anna Šmite

LU Akadēmiskā apgāda darbība aizsākās jau 2003. gadā. Mani uz tikšanos aicināja Attīstības un plānošanas departamenta vadītāja Dace Gertnere,

kura bija neapmierināta ar LU Redakcijas daļas izdotajām grāmatām. Tās, pēc viņas vārdiem, nemaz neizskatījās pēc grāmatām. Tiešām, grāmatas bija neprofesionāli samaketētas (burtu lielums neatbilda grāmatas izmēram, katra lappuse nebija rūpīgi noformēta, tipogrāfijas darba kvalitāte bija vāja). Tādi izdevumi Universitātei godu nedarīja.

Tad notika saruna ar zinātņu prorektoru Indriķi Muižnieku, administratīvo direktoru Jāni Stoni, un tiku pieņemta darbā par projekta vadītāju. Tai brīdī vēl Universitātē viedokļi par Apgāda dibināšanu dalījās. Bija daudz skeptiķu, kuri neticēja Apgāda pastāvēšanas iespējai. Mana 35 gadu pieredze izdevējdarbībā (esmu strādājusi visos amatos izdevniecībā – no jaunākās redaktora līdz direktorei) un dažādu lietu sakārtošanā šai jomā noderēja. Turklāt gadu gaitā biju iepazinusi izcilus sava aroda pratējus, kurus aicināju strādāt Latvijas Universitātē.

Apgāda oficiālais dibināšanas datums ir 2004. gada 1. jūlijs. Mūsu kurators un atbalsts visu šo laiku ir bijis mācību prorektors Indriķis Muižnieks.

Mēs esam LU struktūrvienība, kuras darbības mērķis ir zinātniskās un mācību literatūras izdošana atbilstoši starptautiskiem standartiem. LU Akadēmiskais apgāds nodrošina izdevumu zinātnisko kvalitāti, sadarbojoties ar kvalificētiem zinātniskajiem un literārajiem redaktoriem, kā arī LU zinātņu nozaru redkolēģijām. Apgādā strādā pieredzējuši redaktori, augstas kvalifikācijas datordizaineri un maketētāji, par ko liecina arī trīs grāmatu nominācijas un diplomu grāmatu mākslas konkursā “Zelta ābele – 2006”, divas nominācijas konkursā “Zelta ābele – 2009”, četras nominācijas konkursā “Zelta ābele – 2010”,

Gada balva par labāko zinātnisko grāmatu konkursā “Zelta ābele – 2011” (Valdis Segliņš, “Senās Ēģiptes rakstu dārgumi. No Piramīdu tekstiem līdz Mirušo grāmatai”). Konkursā “Zelta ābele – 2013” ir nominēts Aijas Taimiņas sastādītais seno rokrakstu katalogs “Album Amicorum. Piemiņas albumu kolekcija (16.–19. gs.) LU Akadēmiskajā bibliotēkā”. Šis apjomīgais izdevums latviešu un vācu valodā sniedz precīzu informāciju par zinātniekiem, ārstiem, garīdzniekiem, kam piederējuši šie albumi, kā arī ziņas par cilvēkiem, kas izdarījuši ierakstus, atstājuši savus zīmējumus un dzejas rindas šajos albumos. Šo izdevumu augstu novērtējis prof. Jānis Stradiņš un ZA prezidents Ojārs Spārītis. Šī grāmata tapusi, sadarbojoties abiem šāgada jubilāriem – LU Akadēmiskajai bibliotēkai un LU Akadēmiskajam apgādam.

Un nu daži skaitļi.

Apgāda darbības 10 gados ir izdotas 1030 grāmatas, vēl daudz dažādu bukletu, plakātu, flaieru un citu reklāmas materiālu. Šobrīd Apgādā lielo darba apjomu veic deviņi darbinieki.

Noslēgti

- 203 līgumi ar poligrāfijas uzņēmumiem par iespieddarbu drukāšanu;
- 1310 vienošanās protokoli ar citām LU struktūrvienībām par iespieddarbu izdošanu;
- 622 uzņēmuma līgumi ar ārštata darbiniekiem;
- 411 autorlīgumi.

LU Akadēmiskā apgāda ieņēmumi

- par noslēgtajiem vienošanās protokoliem un līgumiem 1 600 662 EUR;
- par realizētajām grāmatām 596 678 EUR.

Atskaitījumi LU infrastruktūrai 131 482 EUR.

Finansiālais stāvoklis 2014. gada 1. jūlijā + 28 742 EUR.

Tā, lūk, dzīvojam un esam izdzīvojuši arī grūtos laikos!

Darbības desmit gadu laikā ir likti stabili pamati nopietnam akadēmiskas izdevniecības darbam. Nākotnē paredzam pārvarēt daudzus jaunus izaicinājumus un sekot līdzī laikam, turpināt kopt valodu, saglabājot akadēmiska darba tradīciju un vairojot Latvijas Universitātes atpazīstamību.

Paldies autoriem par viņu dvēseles un gara spēku, kas plūst no rakstītāja uz lasītāju! Esam centušies padarīt šo plūdumu gludāku, atšifrēt dažu labu tumšu bezdibeni.

Milzīgs paldies maniem kolēģiem par kopīgi pavadītiem gadiem – tie atmirdz te gaišākās, te tumšākās krāsās, taču mūs visus vieno grāmatas radišanas un piedzimšanas brīnums!

LU Akadēmiskais apgāds 10 gados

Lai Latvijas Universitātē nodibinātu apgādu, 15.09.2003. LU darbā tika pieņemta **Anna Šmite**, kura no 20.01.2004. bija LU Akadēmiskā apgāda galvenā redaktore, bet no 01.01.2008. gada – direktore.

Lai risinātu saimnieciskos jautājumus, 20.01.2004. darbu sāka direktors **Tenis Nigulis** (viņš no darba aizgāja 09.10.2007.). No 04.09.2006. līdz 17.01.2008. Apgādā grāmatu realizēšanu organizēja **Ināra Mikažāne**.

No iepriekšējās struktūrvienības (Redakcijas daļas) Apgādā darbu līdz 13.07.2009. turpināja korektore **Ināra Balode**. Viņa bija sākusi strādāt Universitātē 01.11.1978. Ināra bija labs palīgs mūsu ārštata redaktoriem, kuri Apgāda pirmajos pastāvēšanas gados manuskriptus rediģēja papīra versijā. Viņa to visu rūpīgi ielaboja datorā, pārslasīja.

Direktora palīdzē-sekretāre **Inta Sakalovska** Apgādā strādā kopš 16.08.2004. Līgumi, akti, papīri grāmatvedībai – bez skaita... Nu jau divus gadus Inta vēl bez saviem tiešajiem darba pienākumiem pēcpusdienā pārdod Apgāda izdotās grāmatas kioskā Raiņa bulvārī 19. Lai Apgāda izdotās grāmatas nonāktu lielāko grāmatnīcu tīklā un

atrastu savu lasītāju, jau septiņus gadus ar skrupulozu precizitāti un aizrautību strādā mūsu mārketinga speciāliste **Silvija Silīņa** (kopš 15.01.2008.). Apgāds katru gadu piedalās izstādē "Skola. Grāmata", kā arī Rīgas Grāmatu svētkos un Vērmanes dārzā rīkotajos publiskajos pasākumos, tirgo grāmatas LU pasākumos. Tas viss Silvijas pārziņā. Gan Silvijas kabinetā, gan noliktavā ir nevainojama kārtība un notiek rūpīga uzskaitē par katru grāmatu.

Kas būtu Apgāds bez **redaktoriem!** Romiešu dzejnieks Vergīlijs 1. gs. pr. Kristus ir teicis, ka mums jācenšas runāt un rakstīt ne vien tā, lai mūs saprastu, bet arī tā, lai mūs nevarētu nesaprast. Cik viedi vārdi! Un tomēr reizēm šķietami vienkāršais izrādās sarežģīts, mēs brīnāmies – kā mūsu teikto vai rakstīto var nesaprast? Lai gan latviešu tauta ir mantojusi bagātu un skaistu latviešu valodu (tautasdziesmu, Raiņa, Vīrzas, Belševicas un daudzu citu rakstnieku un dzejnieku valoda), tomēr valodas kultūras līmenis Latvijā pašlaik ir zems. Tāpēc nevar piekrist uzskatam, ka par valodu nav ko uztraukties, tā nekad nezudīs. Diemžēl tā tiek piesārņota un tās lingvistiskā kvalitāte arvien vairāk pasliktinās. Valoda, tāpat kā sabiedrība, mainās, kļūst sarežģītāka, un to ļoti ietekmē globalizācijas procesi. Apgāda redaktore, spodrinot valodu, ne tikai padara to "gludāku", lasītājiem vieglāk uztveramu, bet arī palīdz veidot Latvijas Universitātes tēlu.

Silvija Silīņa un Inta Sakalovska izskata grāmatu pieprasījumus

Ruta Puriņa un Ieva Zarāne apspriež izdevuma struktūru

Ruta Puriņa (Akadēmiskā apgāda redaktore no 02.05.2005.), **Gita Bērziņa** (redaktore no 02.02.2007.), **Māra Anteniške** (Apgādā strādāja par angļu valodas tekstu redaktori no 01.02.2008. līdz 31.07.2010.), **Ieva Zarāne** (redaktore no 01.02.2005. līdz 30.12.2005. un galvenā redaktore kopš 01.02.2008.) palīdz tekstu sakārtot, sākot ar darba mērķi, izklāsta loģiku, izteiksmes skaidrību un beidzot ar valodas neprecizitāšu un arī faktu kļūdu novēršanu. Redaktore tekstā labo ne tikvien burtus un pieturzīmes, kas parasti ir korektora pienākums, bet arī vārddarināšanas, morfoloģijas, sintakses, stila un leksikas nepilnības. Visbeidzot, Apgāda literārās redaktore kļūst par tehniskajām redaktorēm, sākotnējā tekstā sakārtojot virsrakstus, uzskaitījumus, atkāpes, atstarpes u. tml., lai maksimāli atvieglotu darbu maketētājām, kā arī lasot jau gatavu maketu, kurā jāpamana viss. Teksti tiek lasīti un pārlasīti vairākas reizes, un saspringtākajos periodos, kad rindā gaida vairāki steidzami darbi, tas nav viegls uzdevums. Tomēr šis darbs ir arī aizraujošs – nav divu vienādu tekstu, un dažādu zinātņu nozaru atklājumi sniedz vērtīgu informāciju un ļauj intelektuāli bagātināties.

Piesaistīt lasītāja interesi, izveidojot vienotu grāmatas tēlu, padarot tekstu labi salasāmu un uztveramu, apstrādājot attēlus un atbilstīgi tos izvietojot – tas ir **maketētāja-datorizainera** pienākums. Mūsu datorgrāfiķi strādā arī kā mākslinieki – veido grāmatu vākus. No 2004. gada 11. oktobra Apgādā darbu sāka divi maketētāji-dator-

Baiba Lazdiņa, Andra Liepiņa un Ieva Tiltiņa vērtē dizaina paraugu

dizaineri. **Arnis Čakstiņš** (nominācija konkursā “Zelta ābele – 2006” par Ainas Dālmanes grāmatas “Cilvēka embriogēnēze” noformējumu un “Zelta ābele – 2009” par grāmatas “Cilvēka anatomija. Roka, kāja” noformējumu) no darba aizgāja 2010. gada 17. maijā. **Ieva Tiltiņa** strādā joprojām (nominācija konkursā “Zelta ābele – 2006” par Valda Rēvalda grāmatas “Fizikas un tehnikas vēstures lappuses” noformējumu un 2010. gadā par grāmatu “Vide un ilgtspējīga attīstība” un “Environment and Sustainable Development” noformējumu) un ir veidojusi daudzus nozīmīgus Latvijas Universitātes izdevumus.

No 01.02.2006. līdz 28.05.2008. par maketētāju strādāja **Jānis Misiņš**. Apgādā kopš 2008. gada 1. februāra strādā maketētāja-datordizainere **Andra Liepiņa** (nominācija konkursā “Zelta ābele – 2006” par Artūra Mauriņa un Andra Zvirgzda grāmatas “Dendroloģija” noformējumu, 2010. gadā – par Gundara Ceipes grāmatas “Latvijas brāļu draudzes vēsture”, Tomasa Hillanna Ēriksena “Mazas vietas – lieli jautājumi. Ievads sociālantropoloģijā” noformējumu). Andras aizrautību, darbīgumu, atsaucību ir iepazinuši tikpat kā visu LU fakultāšu mācībspēki.

Maketētāja-datordizainere **Baiba Lazdiņa** Apgādā strādā kopš 2012. gada 16. janvāra. Panākumi ievērojami – gada balva par labāko zinātnisko grāmatu mākslas konkursā “Zelta ābele – 2011” (par Valda Segliņa grāmatas “Senās Ēģiptes rakstu dārgumi. No Piramīdu tekstiem līdz Mirušo grāmatai” noformējumu). Baiba iepriecinājusi ar savu māksliniecisko vērienu daudzu mūsu grāmatu autorus.